

İlettikleriniz

27 Yıllık Okurun İstekleri

Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi'nde yardımcı doçent olarak görev yapıyorum. 1977'den bu yana her ay derginizi merakla ve heyecanla alıyorum. Son birkaç yıldır dergide popüler bilim yazıları azaldı; eskisi gibi yaşça küçüklük için ilgi çekici olabilecek yazılar yok. Örneğin, güncel bilimsel ve teknolojik gelişmeler, makinelerin çalışma ilkele-ri gibi konular gündeme alınsa iyi olur diye düşünüyorum. Ayrıca ilgi çekeceğini düşündüğüm bir konu daha var: Bundan 20-30 yıl önce ilerde beklenen teknolojik gelişmelerden bahseden yazılar vardı (örneğin, CD, fiber optik teknolojisi, lazer uygulamaları); bunlardan bu gün hangileri artık yaşantımızın vazgeçilimleri oldu? Bunları seçip yayınlarsanız ilgi çekebilir.

Dr. Gürcan Kısakol / Konya

Yabancı Sözcük Kullanmayın

Ankara Anadolu Lisesi'nde okuyorum ve bu sene son sınıfa geçtim. Yayınlarınızı elimden geldiğince takip ediyorum ve beğeniyorum. Ama eleştirim de var. Yazılarda fazla yabancı sözcük kullanılıyor. Ben ve ben gibi liselilerin de yazıları anlaması zorlaşıyor. Ama yine de çok güzel konulara değiniyorsunuz. Biraz daha klonlama mucizesini anlatmanızı çok istiyorum.

Yalçın Bostancı / Ankara

Reklam Yapın

Bence reklamınız yeterli kadar yapılmıyor. Ara sıra televizyonda reklamınızı görmek istiyorum.

Resul Karataş

Başarılıyım, Destek Bekliyorum

16 yaşındayım ve Ankara Atatürk Anadolu Lisesi lise 2. sınıfta okuyorum. Küçüklüğümden beri elektronik ve bilgisayarla ilgileniyorum. Bilgisayarda iyi derecede Visual Basic ve az derecede C biliyorum. Şu anda DirectX8 teknolojisi kullanarak 3B bir oyun üzerine çalışmaktayım. Web sayfası tasarımımdan da anlıyorum.

Ayrıca, dediğim gibi elektronikte de yakından ilgileniyorum. Buna, kısa süre önce başladığım PIC ve assembly uygulamaları da dahil. İlkokul 5. sınıfta eski okulumda (Tevfik Fikret Lisesi) düzenlenen bir proje yarışmasında birinciliğim var. Ama ödül olarak yalnızca bir kitap verdikleri için bir daha katılmadım o yarışmaya. İçten yanmalı motorlara da ilginçim var. LGS'de şu anki okulumu kazandım ve burada 1 yıl hazırlık okudum. Bilim ve teknoloji kolundayım ve bu yıl okulda bir kulüp kurmayı düşünüyorum. Eğer yeterli olanak sağlanabilirse daha büyük projelerde de başarılı olabileceğimi düşünüyorum.

Size bu kadar uzun uzadıya kendimi tanıtmamın nedeni, "Tübitak'dan destek alabilir miyim ya da desteklenmek için neler yapabilirim?" sorularına yanıt alabilmek.

Ali Naci Erdem / Ankara

Köy Okuluna Kütüphane

Kahramanmaraş'ta okumaya istekli, ama kitap bulamayan çocukların olduğu bir köy okuluna kütüphane açıyoruz. Dergilerle de bağlantıya geçtik. Yardım etmek isterseniz seviniriz.

Fatma Arık

e-posta: fatmaarik76@hotmail.com

Ülkemizin Derginize İhtiyacı Var

İlerideki sayılarınızdan birinde üç boyutlu uzayda "revolution" ile oluşan şekillerin denklemlerinin nereden çıktığını ve nasıl oluşturulacağı konusuna değinebilirseniz çok sevinirim. İngilizcesi "quadratic surfaces" olan bu konunun ilgi çekici olacağını düşünüyorum. Ayrıca derginizde matematiğe biraz daha yer vererseniz çok sevinirim. Yaptığınız çalışmalarda başarılarınızın devamını dilerim. Çok iyisiniz. Türkiye'nin sizin gibi araştırmayı seven, bilgiyi arayan ve sorgulayan insanlara ve bu insanların gruplaşmalarına yani bilgilerin paylaşılmasına fazlasıyla ihtiyacı var.

Vercenik Pek

VCD İstiyorum

Dergimizin 6 aylık, taze okurlarındayım. Bana göre, Bilim ve Teknik ve Bilim Çocuk dergileri, ülkemizdeki bilimsel araştırmaların fidanlarını dikt. Onları büyütecek olanlara biz gençleriz.

Sizden istediğimse, dergimizin yanında belgesel filmlerin bulunduğu bir VCD vermeniz.

Ali Uluç / Iğdır

Bana Yol Gösterin

Patent alma konusunda bana yol göstermeniz istiyorum. Petrolde daha kullanışlı, çevreci ve ucuz enerji kaynağı sağlayan bir sistem geliştirdim ve bunu formüle de döktüm. Lise öğrencisiyim. İlginizi bekliyorum.

Onur Eren / Malatya

Sayın Gürcan Kısakol'a önce dergimizi bunca yıldır düzenli olarak izlediği için teşekkür ediyorum. Ancak, son yıllarda popüler bilim yazılarının azalması olduğu saptamasına katılmak güç. Sorun, sanırım popüler bilimin ne olduğu konusundaki anlayış farklılığından kaynaklanıyor. Bizim popüler bilim ya da bilimin popülerleştirilmesinden anladığımız, bilim ve teknoloji alanındaki en önemli, en yeni kuramsal ve olgusal gelişmeleri, okurlarımıza anlayabilecekleri bir dille aktarabilmek. Bunu da çok geniş bir yelpazede ve olabildiği güncellikte yapmaya çalışıyoruz. Güncel ve teknolojik gelişmeleri her ay geniş yer ayırdığımız Bilim ve Teknoloji Haberleri köşemizde aktarıyoruz. Makinelerin çalışma ilkeleri vb. konuları da, geçmiş yıllarda olmadığı kadar önemle işliyoruz. Bunlar için son yıllarda "Nasıl Çalışır", "Kendimiz Yapalım", "Tekno Tezgah" gibi köşeler ekledik. Okurumuzun ilgi çekeceğini belirterek önerdiği teknolojik gelişmelerin bir çoğunu da yine son yıllarda ayrıntılı olarak yayımladık. Ör: Lazer teknolojisi, hologramlar, manyetik görüntüleme (MRI) vb. Fiber optik teknolojisini kapak konusu yaptık. Yine de okurumuzun yeni somut önerilerini bekleriz. Yaşça küçüklük için de yine son derece olumlu görüşler aldığımız, ilköğretim çağındaki (8-14 yaş grubundaki) çocuklara yönelik Bilim Çocuk dergimizi de 5 yıldır yayımlıyoruz.

Yalçın Bostancı kardeşimizin bu önemli konuyu yeniden gündeme getirdiği iyi oldu. Biz yazılarımızda yabancı sözcük kullanımını olabildiğince sınırlamaya çalışıyoruz. En azından bazıların yazılarına Türkçe açıklamalarını koymaya özen gösteriyoruz; daha zaman zaman gözden kaçtığı olmuyor değil. Burada da rol oynayan iki öge var. Birincisi, ne yazık ki Türkçe bir bilim dilinin tüm istemlere karşın

oluşturulamaması. Özellikle akademisyenlerimiz yazılarında kendi dilimizle kolaylıkla anlatılabilecek kavramları, orijinal dillerindeki karşılıklarını kullanarak (ve Türkçe okunurlarıyla yazarak) kullanmayı bir alışkanlık haline getirmişler. Nedense yabancı bir kavramın ya da yüklemlemin sonuna "etmek" sözcüğünü eklediğimizde, bunu "Türkçeleştirmiş" olduğumuz sanısına kapılıyoruz. Yeri gelmişken söyleyelim, bu konuda biz de şikayetçiyiz. Başarıdan aldığımız yazılarda çoklukla karşılaştığımız ortak bir özellik, örneğin aşlamak yerine "enjekte etmek", yerleştirmek, nakletmek yerine "implante etmek" vb. gibi tanımlamaların bolluğu. Biz bunları elimizden geldiğince düzeltmeye çalışıyoruz; ancak bazen vakit darlığı nedeniyle gözden kaçıyor. Bazen yazara gerektiğinde ulaşip düzeltme istemek olanagını bulamıyoruz. Bazen de belli bir kavramın yerleşmiş bir Türkçe karşılığı bulunmuyor. Sözüünü ettiğimiz ikinci öge de okurlarımızın eğitim düzeyiyle ilgili. Lise düzeyinde görece özet olarak ele alınan konular, üniversite yıllarında çok daha ayrıntılı olarak, çok daha derinlemesine okutuluyor ve ortaya yeni kavramlar, yeni betimlemeler çıkıyor. Okurumuzun da ilerideki yıllarda şimdi kulağa yabancı gelen kavramlara, sözcüklere alışacağını düşünüyoruz; ama elbette istiyoruz ki o zamana kadar bunların daha çoğu için Türkçe karşılıklar kullanabiliyor olalım.

Resul Karataş kadar biz de Bilim ve Teknik'in televizyon ekranlarında görünmesini istiyoruz. Ama bu oldukça pahalı bir reklam türü. Hele "prime time" dedikleri, en büyük kitlelerin televizyon başında olabileceği saatlerde birkaç saniye reklam satın alabilmek için bir servet ödemek ve bu reklamları sık aralıklarla tekrarlamak gerekiyor. Dolayısıyla biz, daha önce söylendiği gibi tanıtım görevini sizlere bi-

rakıyoruz. Tabii bir de sorumlu TV editörlerinin, programcılarının görev duygusuna.

Ali Naci Erdem'in sözünü ettiği becerilerine sevindik. Ancak belki de kendini iyi ifade edemediğinden kaynaklandığını düşündüğümüz bir vurgusu var ki, bizi hayli üzdü. Arkadaşımız eski okulunda katıldığı bir yarışmanın ödülü olarak "yalnızca" bir kitap verildiğinden yakınıyor. Oysa kitap, bize bir bilim tutkunu için en değerli hediye. Anlaşıyor ki, arkadaşımızın beklentisi maddi destekler, ödüller. Elbette çalışmalarının başarıları düzeyinde bunlara da kavuşacaktır; ama bu istemin doğru adresi biz değiliz. Arkadaşımız, çalışmalarına güveniyorsa TÜBİTAK'ın başka birimlerine, örneğin Bilim Adamı Yetiştirme Grubu'na (BAYG) başvurabilir. Bizim kendisine sağlayabileceğimiz, "yalnızca" bilgi ve rehberlik.

Fatma Arık'ın, bizim Türk Silahlı Kuvvetleri'nin sağladığı olanaklarla zaten düzenli olarak yaptığımız bir hizmete başkalarının da katılmaları için yaptığı çağırısı burada duyurmuş oluyoruz ve duyduğu sorumluluk için kendisini kutluyoruz. Vercenik Pek kardeşimizin de dergimiz hakkındaki düşüncelerine teşekkürler. İsteğini yerine getirebileceğimizi umuyoruz. Ali Uluç'un isteği karşısında ne yazık ki eski yanıtımızı yinelemek durumundayız. Bu bir olanak sorunu. Bütçemiz sınırlı. Elimizde olsa yapmaz mıyız? Onur Eren'in iddialı projesi, kuşkuyla yok ki, çok ilginçtir. Başvuracağı yer, Türk Patent Enstitüsü. Ancak, patent almak için önemlice bir harç yatırmak gerektiğinden, projesinin uygulanabilirliği konusunda bilimsansanlarından, mühendislerden görüş almasında yarar var.

Saygı ve sevgilerimle...

Raşit Gürdilek